

РЕШЕНИЕ

№ 36630

гр. София, 06.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в публично заседание на 23.09.2025 г. в следния състав:

при участието на секретаря Биляна Кирилова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **7967** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 23 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) и е образувано по жалба на К. Т., [дата на раждане] в [населено място], притежаващ паспорт № U35588388, издаден на 14.02.2023 г. от властите на Република Турция, валиден до 14.02.2033 г., подадена чрез адв. Н. Г., съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. Д, ет. 9, офис 17/18, против отказ за издаване на виза, издаден от Заместник завеждащ консулска служба, Консулска канцелария на Република България в Б., Турция. В жалбата се излагат съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ поради противоречие с материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила, при липса на мотиви и анализ на представените доказателства. Сочи се, че представеният договор за наем е нотариално заверен и по безспорен начин удостоверява законното жилище на оспорвания в Република България, оспорва се изводът на административния орган за наличие на основателни съмнения за фиктивност на договора за наем поради липсата на осигурен достъп до недвижимия имот на проверяващите, като се твърди, че липсват каквито и да било конкретни факти и доказателства в този смисъл. Сочи се пряко засягане на правото на личен и семеен живот, гарантирано от Европейската конвенция за правата на човека. Твърди се, че оспорваният е представил и безспорни доказателства, удостоверяващи наличие на средства и намерение за продължително

пребиваване в съответствие с разпоредбата на чл. 25, ал. 1 от ЗЧРБ, които не са взети предвид от административния орган. Иска се от съда да отмени оспорения отказ и да върне преписката по подаденото заявление от К. Т. на административния орган за ново произнасяне с указания по тълкуване и прилагане на закона.

В съдебно заседание, оспорващият не се явява и не се представлява, жалбата се поддържа в депозирано по делото писмено становище, чрез процесуалния му представител по пълномощие адв. Г..

Ответникът Заместник завеждащ консулска служба, Консулска канцелария на Република България в Б., Турция, в съдебно заседание, чрез процесуалния си представител по пълномощие, оспорва жалбата и излага съображения, че при наличие на отрицателно становище в рамките на проведената съгласувателна процедура следва отказ в Националната визова и цифрова система.

Прокурорът от СГП изразява становище за неоснователност на жалбата, пледира оспореният отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване да бъде потвърден.

Административен съд София - град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление за издаване на виза № 25004638, подадено на 08.04.2025 г., К. Т. е поискал издаване на виза тип D. Към заявлението са приложени копие от валиден паспорт на К. Т. U35588388, издаден на 14.02.2023 г. от Властите на Република Турция, валиден до 14.02.2033 г.; Медицинска застраховка полица № 2610201534420 за целия период на заявеното пребиваване, валидна от 02.04.2025 г. до 01.04.2026 г.; Официален документ, издаден от Социален осигурителен институт на Република Турция, Областна дирекция Социално осигуряване Б., доказващ, че К. Т. е пенсионер, с легализиран превод и нотариално заверен от нотариус И. С. П., съгласно който К. Т. получава пенсия за старост от 01.12.2023 г. в размер на 16 250,55 ТЛ; договор за наем, сключен на 01.04.2025 г., съгласно който наемодателят предоставя на К. Т. за временно и възмездно ползване недвижим имот, представляващ апартамент № 11, находящ се в [населено място], [улица], ет. 5, с нотариална заверка на подписите; нотариално заверена декларация от наемодателя, с която се потвърждава предоставяне на недвижимия имот за ползване; банково удостоверение от „Те-Д. 3. Б.-клон С.“, [населено място], удостоверяващо наличност на парични средства по банкова сметка на К. Т.; Свидетелство за съдимост изх. № 94359608-2025-[ЕГН] от 27.03.2025 г., издадено от Главна прокуратура, Б., Република Турция, с извършен легализиран превод и нотариално заверен от нотариус И. С. П., съгласно което К. Т. не е осъждан и не е регистриран в архива на съда; Препис извлечение от Семейния регистър относно К. Т. от Общинска служба по гражданско състояние, с извършен легализиран превод и нотариално заверен от нотариус И. С. П..

Разглеждайки подаденото заявление, компетентният административен орган е издал оспорения отказ. Като правно основание е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, като фактически основания в стандартния формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза за дългосрочно пребиваване е посочено „Предоставена невярна информация с цел единствено да бъдат изпълнени формално изискванията на НУРИВОВР и ЗЧРБ за получаването на виза и последващо право на пребиваване в РБ. При проверка на посочения адрес – основателни съмнения за фиктивен договор за наем с цел

получаване на пребиваване в РБ. Собственикът не може да предостави достъп“. Оспореният отказ е съобщен на К. Т. на 01.07.2025 г. Жалбата е подадена в Административен съд София-град на 15.07.2025 г.

В хода на съдебното производство от Министерство на вътрешните работи, Дирекция „Миграция“ и ДАНС са изискани и представени становища по извършената съгласувателна процедура по Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, дадени във връзка със заявлението на К. Т. № 25004638 от 08.04.2025 г. за издаване на виза вид D.

С писмо рег. № М-9139/27.08.2025 г. Заместник - председателят на Държавна агенция „Национална сигурност“ уведомява съда, че съгласувателната процедура по подаденото от апликанта заявление за виза е осъществено от СДМ - ДАНС, като по електронен път е изразено отрицателно становище в Националната визова информационна система за издаване на исканата виза. Апликантът не е идентифициран като заплахата за националната сигурност, но попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ. При извършена проверка на посочения адрес за настаняване собственикът не е предоставил достъп, което повдига основателни съмнения, че е предоставена невярна информация с цел да бъдат формално изпълнени изискванията на ЗЧРБ. Няма изготвени писмени документи относими към воденото производство по подаденото заявление.

От Дирекция „Миграция“ в Министерство на вътрешните работи с писмо рег. № 536400 - 75298 от 21.08.2025 г. на Заместник – директор на Дирекция „Миграция“ е изпратено становище на отдел „Миграция“ при Столична дирекция на вътрешните работи, в което се посочва, че е проведен разговор с г-н Л., собственик на апартамента, който е заявил, че не може да осигури възможност за проверка, тъй като вече е предал ключовете на апликанта и няма достъп до жилището. На адреса е разговаряно със съседите от входа, които твърдят, че жилището е необитаемо и никой не живее в него, а също и, че не са виждали в него да пребивава чуждият гражданин. При справка в АИС-ГК е установено, че апликантът е влязъл в Република България на 31.03.2025 г., но до 22.04.2025 г. не се е установил в наетото жилище, което според служителите на отдел „Миграция“ при СДВР е показателно, че адресът е подаден фиктивно с цел получаване на виза тип „D“.

При така установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Оспореният отказ е за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“). Съгласно чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ тези откази не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ). В жалбата се твърди засягане на права по чл. 8 от КЗПЧОС. Разпоредбата на чл. 8, § 1 от КЗПЧОС регламентира правото на зачитане на личния и семейния живот на лицата. Съгласно чл. 8, § 2 от КЗПЧОС намесата на държавните власти в ползването на тези права е недопустима, освен в случаите, предвидени в закона и необходими в едно демократично общество в интерес на националната, и обществената сигурност или на икономическото благосъстояние на страната, за предотвратяване на безредици или престъпления, за защита на здравето и морала или на правата и свободите на другите. Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от лице, адресат на оспорения акт, подлежащ на съдебен контрол, с право и интерес от оспорването му. С оглед на

горното съдът намира, че същата е допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България, е уреден в Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ). Разпоредбата на чл. 8 от ЗЧРБ предвижда, че чужденец може да влезе в Република България, ако притежава редовен документ за задгранично пътуване или друг заместващ го документ, както и виза, когато такава се изисква. Разпоредбата на чл. 9а от ЗЧРБ регламентира видовете издавани визи за пребиваване на територията на страната. Съгласно чл. 9г от ЗЧРБ оправомощените от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерството на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1. Съгласно чл. 10, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР) визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи. Чл. 34, ал. 3 от НУРИВОВР предвижда, че се отказва издаване на виза за дългосрочно пребиваване, ако е налице едно от основанията, посочени в чл. 10 от Закона за чужденците в Република България. За отказа се съставя формуляр в два екземпляра съгласно приложение № 7. Единият екземпляр се връчва на заинтересованото лице, а другият остава в съответното задгранично представителство на Република България, като се прилага към заявлението и приложените към него документи. Ал. 4 предвижда, че във формулярите се посочва основаниято за отказа, като се вписват мотивите, без да се вписват съображения, засягащи интересите на националната сигурност. Съгласно чл. 34, ал. 5 от НУРИВОВР формулярите по ал. 1 – 3 се подписват от ръководителя на задграничното представителство или от упълномощено от него длъжностно лице, а в случай на отказ за издаване на виза на границата – от ръководителя на органа по чл. 10, ал. 2 или от упълномощено от него длъжностно лице.

Със Заповед № 95-00-26/16.01.2025 г., издадена от Министъра на външните работи (л. 56 от делото), са определени длъжностни лица от Дирекция „К. отношения“ на Министерство на външните работи, компетентни да вземат решения за отказ за издаване на виза и е възложено на ръководителите на дипломатическите и консулски представителства да определят с писмена заповед консулски длъжностни лица, които да съставят, подписват и връчват формулярите по образец. Със Заповед № 315/04.11.2024 г. на Генералния консул на Генералното консулство на Република България в И. Заместник завеждащият консулска служба, Консулска канцелария на Република България в Б., Турция е определен за консулско длъжностно лице, което да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите за отказ по Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс и Приложения № 7 и 8 към чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим за уведомление и обосновка на отказ от издаване на виза, анулиране или отмяна

на виза. В конкретния случай съдът приема, че оспореният акт е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР).

Спазено е изискването за форма в конкретния случай – отказът за издаване на виза от типа на процесните се съставя на формуляр по образец съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим (НУРИВОВР). В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаване на оспорените актове. Изложеното обаче не означава, че не трябва да има мотиви на база представените документи, които да обосноват посочено правно основание. Когато се отказва предоставянето на определено право следва за лицето да е ясна причина за това, конкретната такава, съотнесима към неговата хипотеза. Съдебната практика по този вид спорове е непротиворечива и категорично изисква посочване в административния акт на конкретни фактически основания и данни за обсъждането на относимите към апликанта правнорелевантни факти и обстоятелства, поради които са постановени съответните откази. В случая като основание за издадения отказ е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. Цитираната законова норма на чл. 10, ал. 1, т. 23 е общо и бланкетно формулирана. При постановяване на административния акт неговият издател е задължен да изпълни с конкретно съдържание визирания нормативен текст, като следва да формулира ясно и недвусмислено относимите факти, които касаят заявителя. В този смисъл е и разпоредбата на чл. 34, ал. 4 от НУРИВОВР, в която изрично е регламентирано нормативното изискване за мотивиране на отказа. Следва да се сподели разбирането, че мотиви в подкрепа на взетото от административния орган решение е допустимо да се съдържат и в друг съставен в хода на производството от помощен орган документ, поради което липсват пречки те да се определят като достатъчни и изпълващи изискването на АПК за мотивираност на административните актове. Безспорно е, че отказът в конкретния случай е издаден след съгласувателна процедура по чл. 30, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, съгласно която разпоредба консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция „К. отношения“ въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция „Национална сигурност“ освен в случаите по чл. 35, ал. 2. Съгласуването се извършва по ред и в срокове, определени в инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“. В конкретния случай е налице отрицателно становище на ДАНС и Отдел „Миграция“ при Столична дирекция на вътрешните работи, като в становището на Отдел "Миграция" при СДВР се посочва, че е проведен разговор с г-н Л., собственик

на апартамента, който е заявил, че не може да осигури възможност за проверка, тъй като вече е предал ключовете на апликанта и няма достъп до жилището. На адреса е разговаряно със съседите от входа, които твърдят, че жилището е необитаемо и никой не живее в него, а също и, че не са виждали в него да пребивава чуждият гражданин. При справка в АИС-ГК е установено, че апликантът е влязъл в Република България на 31.03.2025 г., но до 22.04.2025 г. не се е установил в наетото жилище, което според служителите на отдел „Миграция“ при СДВР е показателно, че адресът е подаден фиктивно с цел получаване на виза тип „Д“. Така формално отказът, постановен на формуляр по образец, е мотивиран съобразно общото изискване на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК – с посочване на фактическите и правни основания за издаване на акта и при спазване на предвидената процедура. Що се отнася до възражението на ответника, че при постъпилото отрицателно становище от ДАНС и Дирекция "Миграция" действа при обвързана компетентност, следва да се има предвид, че в случая не се касае за становище на ДАНС със съображения по отношение на националната сигурност - хипотезата на чл. 22, ал. 4 във връзка с чл. 26, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 1 от ЗЧРБ, в който случай се касае за отрицателно становище, от което ответникът като водещ производството орган би бил обвързан като хипотеза за отказ. В случая се касае за констатации извън съображения по отношение на националната сигурност. Но както отрицателното становище, така и всяко друго становище на съгласуващ орган, което задължително се дава, следва да е мотивирано и доколкото е решаващо за производството подлежи на инцидентен контрол от съда при оспорването на крайния акт. Така представеният документ от Отдел "Миграция" при СДВР съдът намира, че не съдържа каквато и да е информация за наличието на данни по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, а обективира единствено и само отрицателното становище на съответните длъжностни лица.

В случая липсва спор, че визата е поискана с цел получаване право на пребиваване по реда на чл. 24, ал. 1, т. 10 от ЗЧРБ. Съгласно тази разпоредба разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които притежават виза по чл. 15, ал. 1 и са получили право на пенсия съгласно законодателството на Република България, държавата си на произход или друга държава и разполагат с достатъчно средства за издръжка в страната. Съгласно чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ виза за дългосрочно пребиваване със срок на валидност до 6 месеца и с право на пребиваване до 180 дни може да бъде издадена на чужденец, който желае да получи разрешение за продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България на едно от основанията, посочени в този закон. Липсва спор по делото, че лицето е представило всички изискуеми документи, включително и такива за адрес на пребиваване. По делото безспорно е установено, че К. Т. е пенсионер, който получава пенсия за старост от 01.12.2023 г. в размер на 16 250,55 турски лири, попада в обхвата на Закон 55104/1 – б. (БАГ-КУР), регистриран е от 09.05.1989 г. със застрахователен регистрационен номер [ЕГН], към дата 27.03.2025 г. К. Т. не работи. Установено е, че К. Т. разполага със средства за издръжка съгласно представеното по делото банково удостоверение от „Те-Д. 3. Б.-клон С.“,

[населено място], удостоверяващо наличност по банковата сметка на К. Т.. Представеното свидетелство за съдимост удостоверява, че лицето не е осъждано. Спорният по делото въпрос е дали тези документи отразяват неверни данни и по конкретно относно предоставения адрес на пребиваване. В случая, както бе посочено и по-горе, като фактическо основание за постановяване на обжалвания отказ за виза е посочено, че К. Т. „предоставя невярна информация с цел единствено да бъдат изпълнени формално изискванията на НУРИБОВР и ЗЧРБ. При проверка на посочения адрес – основателни съмнения за фиктивен договор за наем с цел получаване на пребиваване в РБ. Собственикът не може да предостави достъп.“

Съдът намира, че посочените в отрицателното становище на Отдел „Миграция“ при СДВР констатации, възприети и в сега оспорвания отказ, не водят до формулирания извод. На първо място, ЗЧРБ и ППЗЧРБ не съдържат изискване чужденецът да пребивава определен период от време без прекъсване на адреса, посочен в заявлението му, на който има осигурено жилище, но е необходимо да се установи, че към момента на получаване на разрешението има реалната възможност и годно правно основание да обитава жилището, за което в настоящия случай са представени безспорни доказателства – договор за наем с нотариална заверка на подписите и нотариално заверена декларация от наемодателя. Съдът намира, че еднократното посещение на посочения адрес, представеният договор за наем с нотариална заверка на подписите, нотариално заверената декларация от наемодателя, заявеното при проведения разговор с наемодателя, както и безспорно установения факт, че К. Т., след влизането му в България на 31.03.2025 г., не е напуснал страната, не обосновават извода, че лицето не пребивава на предоставения адрес, т. е. че е декларирал неверни данни. Този извод не следва от факта, че наемодателят не може да осигури достъп до процесния недвижим имот поради факта, че същият е предоставил ключовете на наемателя. Споделят се доводите на оспорващия, че отказът на наемодателя да предостави достъп по посочените причини не представлява доказателство за фиктивност на договора за наем, а потвърждава валидното и реално действие на наемното правоотношение. В същото време приложените от заявителя документи с нотариална заверка на подписите доказват, че договор за наем на посочения в същия недвижим имот е сключен от положилите подписи под него страни, както и че наемодателят със собственоръчно поставен и заверен от нотариус подпис е декларирал, че предоставя процесния недвижим имот на К. Т. като жилище за пребиваване за времето на престоя ѝ в Република България. Тези документи са валидно съставени и пораждат своето правно действие. На същите не могат да бъдат противопоставени сведенията от съседите, които не са и посочени. При възникнали съмнения органите по контрол на чужденците са могли да направят допълнителни проверки. Анализът на събраните доказателства, извършен от настоящия съдебен състав в съвкупност и пълнота, не дава възможност да се направят изводи в подкрепа на мотивите, изложени от административния орган. В тази връзка съдът намира, че относими към спора са сведенията, дадени от наемодателя на предоставения имот и събраните в

производството документи. Както в представената декларация по делото, така и в проведения разговор наемодателят е потвърдил сключения договор за наем, както и факта, че същият е произвел действието си, доколкото е предоставил ключове на наемодателя. Приложените по делото доказателства не установяват наличието на материалноправните предпоставки, визирани в чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ. Посоченото в оспорения отказ материалноправно основание по чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ - представяне на документ с невярно съдържание или деклариране на неверни данни не се подкрепя от събраните по делото и неоспорени от страните писмени доказателства. Представените документи не са с невярно съдържание и не са декларирани неверни данни. Чужденецът е изпълнил всички изисквания, предвидени в закона и подзаконовите нормативни актове по прилагането му за получаване на исканата от него виза.

По изложение съображения административният акт като незаконосъобразен следва да бъде отменен. Предвид естеството на административния акт съдът не може да реши спора по същество, поради което на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се изпрати на компетентния административен орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

Жалбоподателят не претендира разноси, поради което в настоящето производство такива не трябва да се присъждат.

Водим от горното Административен съд София-град, Първо отделение, 26 – ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза, издаден от Заместник завеждащ консулска служба, Консулска канцелария на Република България в Б., Турция по заявление на К. Т., [дата на раждане] в [населено място], притежаващ паспорт № U35588388, издаден на 14.02.2023 г. от властите на Република Турция, валиден до 14.02.2033 г.

ВРЪЩА преписката на Заместник завеждащ консулска служба, Консулска канцелария на Република България в Б., Турция за ново произнасяне по заявлението на К. Т. за издаване на виза № 25004638, подадено на 08.04.2025 г. съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщението за постановяването му пред Върховен административен съд на Република България.

Съдия: